

2017-05-12

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/239

Kommunstyrelsen

Styrning och ledning av kommunens aktiebolag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen om styrning och ledning av kommunens aktiebolag till protokollet

Sammanfattning

Nacka kommun har fyra helägda aktiebolag. Den ekonomiska omfattningen av bolagens verksamhet har vuxit, främst på grund av att kommunens vatten- och avfallsverksamhet bolagiserades under föregående år. Verksamheten som bedrivs inom ramen för aktiebolagen ska följa de direktiv som kommunfullmäktige fastställt och inom de kommunala befogenheterna. Stadsledningskontoret kommer att jobba nära det nybildade bolaget samt övriga helägda aktiebolag.

Ärendet

Nacka kommun har fyra helägda bolag; Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka vatten och avfall AB och Nysätra Fastighets AB.

Nacka stadshus AB är moderbolag i ”stadshuskoncernen”. Bolaget bedriver ingen egen verksamhet, förutom att förvalta aktierna i dotterbolagen. **Nacka Energi AB** bedriver elnätsverksamhet. Bolaget äger **Nacka Energi Försäljnings AB** som bedriver nätadministrativa tjänster. Omsättningen och rörelseresultatet har de senaste åren ökat, främst till följd av fler abonnenter och lägre kapitalkostnad. Bolaget står inför stora investeringar de närmaste åren. Bolaget har cirka 40 medarbetare.

Kommunfullmäktige beslutade på sitt sammanträde den 18 april 2016, §100, att överföra kommunens ansvar som huvudman för allmänna vatten- och avloppsanläggningar enligt lagen om allmänna vattentjänster och kommunens renhållningsansvar för hushållsavfall enligt miljöbalken till ett av kommunen helägt dotterbolag. **Nacka vatten och avfall AB** bildades under våren 2016 och övertog den 1 september anläggningar och personal från

kommunen för att bedriva verksamhet. Bolagets taxor ska även fortsättningsvis fastställas av kommunfullmäktige. Bolaget har drygt 70 medarbetare.

Kommunfullmäktige har beslutat att **Nysätra fastighets AB** ska avvecklas. Bolaget sålde under 2016 den största tillgången, fastigheten Sicklaön 269:1. Handlingar är skickade till Bolagsverket för att likvidera bolaget. Likvideringen innebär att tillgångar och skulder som finns i bolaget överförs till moderbolaget. Bolaget bedriver från 1 januari 2017 ingen verksamhet.

Som ägare är det viktigt att tydligt klargöra vad man vill med bolaget och vilken nytta bolaget förväntas tillföra kommunen och dess medborgare. Bolagen behöver ha en tydlig ledning och styrning från ägaren. Ett sätt är genom ägardirektiv. Ägardirektivet tydliggör bolagets ansvar och övergripande styrning. Kommunfullmäktige har antagit ägardirektiv för samtliga helägda aktiebolag. Stadsledningskontoret föreslår i ett separat ärende att ägardirektivet för Nacka vatten och avfall AB justeras, då vatten- och avfallsbolag enligt lag inte får lämna koncernbidrag eller utdelning.

Stadshuskoncernen växte under 2016 till följd av att Nacka vatten och avfall AB bildades. Koncernen har nu en balansomslutning på över en miljard kronor. Balansräkningen består till största del av anläggningar.

Samtliga årsredovisningar för 2016 för de helägda aktiebolagen har godkänts utan anmärkning av revisorerna, ansvarsfrihet är beviljat av respektive bolags bolagsstämman och Bolagsverket har godkänt alla handlingar. Inför revisionen av årsredovisningarna för 2017 pågår redan nu planering med bolagens revisorer.

Samtliga bolag i stadshuskoncernen fastställer årligen VD-instruktion och styrelsens arbetsordning. De dokumenten tydliggör VD's uppdrag och befogenheter, samt på vilket sätt styrelsens arbete ska ske under året.

För att förstärka styrningen och ledningen av de helägda aktiebolagen kommer det från 2017 vara löpande avstämningsmöten mellan kommunen och bolagen. Syftet är att öka förståelsen och att förbättra den ekonomiska rapporteringen och planeringen.

Typ av möte	När	Deltagare från kommunen	Deltagare från bolagen
Månadsavstämning	Löpande	Bolagscontroller	Ekonomichef/controller
Tertialavstämning	Maj, september	Ekonomidirektör, bolagscontroller	VD och ekonomichef/controller
Bokslutsberedning	Februari	Ordförande, stadsdirektör, ekonomidirektör och bolagscontroller	Ordförande, VD och ekonomichef/controller

Typ av möte	När	Deltagare från kommunen	Deltagare från bolagen
Budgetberedning	Oktober	Ordförande, stadsdirektör, ekonomidirektör och bolagscontroller	Ordförande, VD och ekonomichef/controller
Information om affärsplan, budget, taxor med mera	September/oktober	KSAU	VD och presidie

Under 2017 ska informationen kring bolagen bli än mer tydlig på www.nacka.se. Idag publiceras protokoll och årsredovisningar, men information om bolagens verksamhet och syfte är bristfällig.

Under 2013 infördes en bestämmelse i 6 kap 1 a § kommunallagen att kommunstyrelsens årligen ska bedöma verksamheten i kommunala aktiebolag i förhållande till de ändamål fullmäktige har fastställt, dels verksamheten i förhållande till de kommunala befogenheterna. Det har under år från 2013 till idag inte lämnats information eller annan rapportering som inneburit att kommunstyrelsen har haft anledning att vidta åtgärd eller begära ytterligare underlag inom ramen för uppsiktsplikten.

Ekonomiska konsekvenser

En tydligare styrning och ledning av kommunens aktiebolag leder till en tydligare ekonomisk uppföljning av bolagen. Några andra ekonomiska konsekvenser finns inte.

Konsekvenser för barn

En tydligare styrning och ledning av kommunens aktiebolag gynnar alla kommunens medborgare. Några särskilda konsekvenser för barn finns inte.

Eva Olin
 Ekonomidirektör
 Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
 Utvecklingsledare
 Redovisningsenheten